

30.03.2021

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI ELÄINTEN TUNNISTAMISESTA JA REKISTERÖINNISTÄ SEKÄ ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI
Lausuntopyyntö VN/20882/2020

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta lausuu luonnoksesta
asiantuntijoidensa, eläinlääkärit Kati Niinistö, Suvi Taponen ja Sonja Lahti, kommentein.

Nykytila:

s 8. Ruokavirasto pitää eläintunnistusjärjestelmän rekistereitä.

- Hevosilla kuitenkin ulkoistettu Suomen Hippos ry:lle, tästä ei mitään kommenttia.
- s. 26: Hevosien tunnistusasiakirjan myöntäviä elimiä Suomessa ovat Hippos ry. sekä Suomen Irlannincobyhdistys FSIC ry. ja Eestin Raskaat Vetohevoset ry. Hippos myöntää Ruokaviraston valtuuttamana tunnistusasiakirjan myös muille kuin kantakirjaan hyväksytyille hevosille.
 - o Keskitys puuttuu

s. 13

”Koirat, kissat ja fretit, joita siirretään toiseen jäsenvaltioon tarvitsevat tunnistusasiakirjan. Tunnistusasiakirjan hinta näille eläimille virkaeläinlääkäriin myöntämänä olisi arvion mukaan noin 60—65 euroa.”

- HUOM! Tunnistusasiakirjan voi myöntää laillistettu eläinlääkäri, muukin kuin virkaeläinlääkäri. Tunnistusasiakirjan hinta silloinkin arvion mukainen.

”Maksu: Hevoseläimen elinikäisen tunnistusasiakirjan myöntämisestä Ruokavirasto perii tällä hetkellä
kiinteää maksua 156—276 euroa hevosien rekisteröinnin ilmoittamisesta ja rekisteröintiasiakirjojen

saapumisesta syntymästä kuluneesta ajasta riippuen. Lisäksi tunnistusasiakirjan kaksoiskapaleesta

ja korvaavasta asiakirjasta peritään 126 euroa sekä toisessa maassa myönnetyn tunnistusasiakirjan

tietojen kirjaamisesta tietokantaan 76 euroa.”

- Maksut omistajilta perii Hippos.

s. 14:

”Uusia pidettäviä eläinlajeja, joilta jatkossa edellytetään pitopaikkojen rekisteröintiä, olisivat vankeudessa pidettävät linnut (pois lukien lemmikkieläiminä pidettävät linnut) sekä tuotantokanit ja muualla kuin paliskunnan alueella pidettävät porot. Myös pidettävien hirvi- ja kamelieläinten yksilöllisen tunnistamisen valvonta tulisi kunnaneläinlääkäriin vastuulle.”

1. MITÄ TARKOITTAAN hirvi- ja kamelieläinten yksilöllisen tunnistamisen valvonta? Eikö hirvi- ja kamelieläinten pitopaikkoja tarvitse rekisteröidä?

”Koirien tunnistaminen ja rekisteröinti toteutunee vuonna 2023 ja siirtymäajan jälkeen koirat olisivat kattavasti rekisterissä vasta vuoden 2024 alusta lukien. Koirarekisterin perustamiskustannuksiksi on alustavasti arvioitu 316 000 euroa.”

2. Onko tarkoitus liittää myös kissojen ja frettien tunnistaminen ja rekisteröinti tähän lakiesitykseen? Ainakin kissojen osalta rekisteri helpottaisi löytökissojen omistajan löytämisessä. Rekisterin olisi hyvä olla yhden organisaation alla. Tällä hetkellä koiria ja kissoja voi rekisteröidä useampaan eri rekisteriin ja se hankaloittaa käytännön työtä omistajan jäljittämisessä.

s. 15

” Koirien tunnistamisen ja rekisteröinnin

valvontaa tullaan suorittamaan muiden valvontojen yhteydessä. Käytännössä tällaisia valvontoja voisi olla epäilyyn perustuvat eläinsuojeluvalvonnat”

- Olisiko muualla (kuten eläinlääkäriin vastaanotolla) ilmi tullut tunnistusmerkin puute viranomaiselle ilmoitettava asia?

s. 16:

”Kotitalouksissa pidettäviin lemmikki- ja seuraeläimiin ei sovelleta eläinterveyssäännösten yleisiä rekisteröintivaatimuksia.”

- Tarkoittaako lemmikki- ja seuraeläin tässä eläinterveyssäännösten 4 artiklan 11 kohdan liitteen I mukaista määritelmää lemmikkieläimelle? Ovatko esim. minisika, kääpiöviiriäinen tai timanttikyyhky tämän määritelmän ulkopuolella, vaikka niitä pidettäisiin lemmikki- ja seuraeläimenä?
- Tarkoittaako kotitalouksissa pidettävä vain asuintiloissa pidettävää vai myös ulkorakennuksessa pidettävää lemmikki- ja seuraeläintä?
- Jos siipikarjaan kuuluvaa eläinlajia, esim. kana tai viiriäinen, pidetään kotitaloudessa lemmikkinä, koskeeko sitä rekisteröimissäännökset? Ne koskevat nytkin kesäkanoja. Entä viiriäinen, kääpiöviiriäinen, kyyhkynen, tai muu siipikarjaan luettava lintulaji? Jos muutamaa viiriäistä pidetään asuintiloissa lemmikkinä, kuuluvatko ne silloin lain piiriin? Entä, jos niitä pidetään ulkorakennuksessa tai autotallissa, eikä niitä ole tarkoitus syödä?

Lemmikkieläimellä tarkoitetaan eläinterveyssäännösten 4 artiklan 11 kohdan mukaan sen liitteessä I olevassa luettelossa mainittuun lajiin kuuluvaa eläintä, jota pidetään yksityisessä eli muussa kuin kaupallisessa tarkoituksessa.

- A: koira, kissa, fretti

- B: Selkärangattomat (lukuun ottamatta mehiläisiä, pääjaksoon Mollusca kuuluvia nilviäisiä ja alajaksoon Crustacea kuuluvia äyriäisiä), Koristevesieläimet, Sammakkoeläimet, Matelijat, Linnut: muiden kuin kanoihin, kalkkunoihin, helmikanoihin, ankkoihin, sorsiin, hanhiin, viiriäisiin, kyyhkyisiin, fasaaneihin, peltopyihin ja sileälästäisiin lintuihin (Ratitae) kuuluvien lintulajien yksilöt, Nisäkkäät: jyrsijät ja kanit, lukuun ottamatta elintarviketuotantoon tarkoitettuja

s. 16

”Esimerkiksi koirien jatkuvalla ja järjestelmällisellä jalostuksella tarkoituksena myydä ne lemmikkieläimiksi kotitalouksiin voidaan vaarantaa koirien terveyttä ja hyvinvointia.”

- Miksi tämä lause on tässä? Koirien jalostus ei tarkoita pelkästään äärimmäisten ulkonäkö- tms. ominaisuuksien jalostamista, vaan myös esimerkiksi terveyden jalostamista. Jalostus ei ole pelkästään paha asia. Itse asiassa jalostus tarkoittaa vain tiettyntyyppisten ominaisuuksien vaalimista rodussa, esim. metsästysominaisuudet metsästyskoirilla, leppoisa luonne seurakoirilla ym.

s. 17:

2. luku 3 pykälä

- Miten pakasteen pelkkä säilytys?

s.18.

6 pykälä

- Hevosia ulkomaille kuljettavien rekisteröinti, myös omaa hevosta kuljettavien rekisteröidyttävä
- Byrokratia lisääntyy, miten tiedotus saadaan toimimaan. Traces ei helppo maallikoille.

- EPÄSELVÄÄ. ”Uusia rekisteröitäviä olisivat ne kuljettajat, jotka kuljettavat unionin jäsenvaltioiden välillä tai kolmanteen maahan kavia- ja sorkkaeläimiä taikka kaupallisessa tarkoituksessa koiria, kissoja tai frettejä.”

”Esimerkiksi oman hevosen kuljetus Suomesta toiseen maahan ei vaadi lupaa, mutta olisi ilmoitettava rekisteröitäväksi.”

- TÄMÄ ilmeisesti tarkoittaa kisa- ym. matkoja. Eli hevosautoa ajava henkilö rekisteröidään? Kauanko tämä rekisterissä olo kestää? Vai rekisteröidäänpö henkilö kisamatkan ajaksi, tai joksikin muuksi ajaksi? Rekisteröidäänpö siis kuljettaja (henkilö) vai kuljetus?

s.19

3. luku, 8 pykälä

Eläinsuojeluasetuksen (396/1996) 23 §:n mukaisesti eläimen merkitsemisen

saa suorittaa vain siihen pätevä henkilö ja eräiden eläinten merkitsemisen vain eläinlääkäri.

Pätevällä henkilöllä tarkoitetaan eläinsuojeluasetuksessa henkilöä, jolla on riittävät tiedot

kyseisen toimenpiteen suorittamistekniikasta ja riittävä taito toimenpiteen suorittamiseksi.

Esimerkiksi mikrosirun asettaminen eläimeen vaati pätevyyttä nimenomaan mikrosirun asettamiseen.

- Tällä hetkellä hevosten merkintä Hippoksen käsissä, jostain syystä eläinlääkärin siruttamista varsalla ei voitu hyväksyä, aikuisella kuitenkin onnistuu

Pykälän 2 momentin mukaan Ruokavirasto hyväksyisi, kuten voimassaolevan lain 18 §:n mukaan, eläinten merkitsemiseen käytettävät tunnistimet kutakin eläinlajeja varten erikseen tunnistimien valmistajan tai markkinoijan hakemuksesta.

- Miten muut tunnistustavat kuten poltto, jäädytys, tatuointi? Kelpaavatko sirun lisäksi. Hevonen myös pystyttävä tunnistamaan yksilöllisistä merkeistä, mikäli siru ei toimi.

s. 22:

”Hirvieläimiä ovat hirvet, peurat, porot.”

- Nykyisin kai luokitellaan peurat ja kauriit. Porot kuuluvat peuroihin ja esim. valkohäntäkauris, ent. valkohäntäpeura, kauriisiin. Saksanhirvi kuuluu isokauriiden sukuun. Olisiko oikeampi sanoa hirvet, sekä peurojen ja kauriiden sukuihin kuuluvat eläimet? Tai hirvieläimet kuten hirvet, saksanhirvet, porot, metsäpeurat, valkohäntäkauriit?

s. 23

pykälä 15 Lemmikkieläinten tunnistaminen

- mitkä eläinlajit on tarpeen tunnistaa? Toivottavaa olisi, että laki tulisi koskemaan koirien lisäksi ainakin kissoja.

s. 31, pykälä 25

Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/262 (hevospassiasetus) 2 artiklan mukaisesti kuljetuksen aikana kuljettaja on vastuussa eläimestä. Hevospassiasetus on parhaillaan uudistettavana.

- jos kuljettaja rekisteröityy, onko kuljettajalle myös pätevyysvaatimukset? Vai vain vastuussa että voi tunnistaa?
- s. 57 lakiehdotus 6 pykälä puhutaan kuitenkin vain kaupallisen kuljetuksen ilmoittamisesta tai rekisteröityneestä kuljettajasta.

s. 37

Pykälän 5 momentin mukaan aluehallintovirasto olisi toimivaltainen päättämään tunnistamattoman

eläimen lopettamisesta. Valvonta-asetuksen 138 artiklan 2 kohdan k alakohdan mukaisesti eläin voidaan määrätä teurastettavaksi tai lopetettavaksi edellyttäen, että tämä on tarkoituksenmukaisin

toimenpide ihmisten terveyden sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin suojelemiseksi.

Jos eläintä ei olisi mahdollista tunnistaa todistettavasti, olisi eläin lopetettava.

- Hevosen voi kuitenkin tunnistaa geenitestillä, jos on oletus mikä sen pitäisi olla. Mikrosiru ei ole koskaan 100% toimiva (sirun vaellus/toimimattomuus, väärä lukija). Toki lopetus mahdollisen tarttuvan taudin vuoksi voitava olla mahdollista, mutta esim. EIA perustesti antaa myös vääriä positiivisia.
- Miten toimitaan löytöeläinten (lemmikkieläinten) osalta? Terve eläin tulee voida tunnistusmerkitä ja sijoittaa uudelleen. Kuka tunnistusmerkitsee (löytöeläintaho vai uusi omistaja)

s. 52:

”Maaeläimiä pitävien tai niiden sukusoluja ja alkioita keräävien, tuottavien, käsittelevien tai varastoivien toimijoiden on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava Ruokavirastolle eläinterveys-säännösten 84 artiklassa ja tässä laissa tarkoitetut tiedot kaikista vastuullaan olevista pitopaikoista.”

- luku 2, 3 §: Miten laki suhtautuu lemmikkeinä pidettäviin 1) minisikoihin, ja 2) lintulajeihin, joita ei Eläinterveys-säännösten liitteen I mukaan lueta lemmikkieläimiksi? Esim. kääpiöviiriäinen (siniviiriäinen) tai lemmikkinä pidettävät kyyhkyslajit (esim. timanttikyyhky ja naurukyyhky). Vaatiiko näiden pitopaikka (asuinhuoneisto) rekisteröimistä?

s. 53,

luku 2, 6 §: Eräitä eläimiä kuljettavien henkilöiden rekisteröinti:

- Jos hevonen kuljetetaan ulkomaille kisamatkalle, rekisteröidäänkö kuljetusajoneuvoa ajava henkilö (esim. hevosen omistaja) vai tehdäänkö muunlainen ilmoitus hevosen kisa- matkasta? Jos kuljettajalla on eläinkuljettajalupa, ei kuljetusta rekisteröidä. Asia on epäselvä myös sivulla 18, jossa puhutaan kuljettajien rekisteröimisestä ja toisaalta kuljetuksen rekisteröimisestä.

s. 54:

”Sikaeläimet merkitään tatuoinnilla eläimen korvalehteen tai reiden ulkopintaan taikka kiinnittämällä eläimen korvalehteen tavanomainen korvamerkki tai elektroninen korvamerkki.”

- Pitääkö lemmikkinä pidettävät minisiat merkitä tunnistimella?

pykälä 12: Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hevoseläinten merkitsemisestä, tunnistimista ja tunnistusmenetelmistä.

- TARVITAAN tarkemmat säädökset

s 55:

15 pykälä

- Mitkä lemmikkieläimet merkitään tunnistimella ja ilmoitetaan rekisteriin? (Asetuksella säädetään tarkemmin.)

s. 58:

4. luku, 24 §: ”Tulli valvoo eläimen tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista, kun eläimiä siirretään jäsenvaltioiden välillä tai Suomesta muuhun kuin jäsenvaltioon.”

- Entä kun siirretään muusta kuin jäsenvaltiosta Suomeen?

Antti Sukura
Dekaani

Marko Niemi
Hallintopäällikkö

Lausunto on allekirjoitettu sähköisesti Helsingin yliopiston asian- ja dokumentinhallintajärjestelmässä.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Asian HY/435/00.13.00/2021 asiakirja

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus